

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.318/2003 privind energia electrică

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.318/2003 privind energia electrică, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B378 din 29.06.2006,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea Legii energiei electrice nr.318/2003, intervenind asupra art.16 și 18 din această lege, pe care le consideră a fi neconstituționale.

2. Deși propunerea legislativă realizează o intervenție legislativă asupra Legii energiei electrice nr.318/2003 care, deoarece cuprindea infracțiuni, a fost aprobată printr-o lege organică, având în vedere obiectul măsurilor propuse, proiectul face parte din categoria legilor ordinare.

În acest sens, invocăm jurisprudența Curții Constituționale care, prin Decizia nr.76/2002 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.251 din 15 aprilie 2002, statuează că domeniile rezervate reglementării prin legi organice fiind limitativ prevăzute de Constituție, sunt de strictă interpretare și, ca atare, chiar dacă o lege a fost adoptată ca lege organică, dacă dispozițiile care pot fi introduse ulterior nu intră în sfera de reglementare a legilor organice potrivit Constituției, aceasta nu poate extinde domeniile rezervate legii organice.

În aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Cu privire la susținerea de fond privind neconstituționalitatea celor două articole precizate, invocată în Expunerea de motive, constatăm că ea nu este întemeiată, Curtea Constituțională pronunțându-se în mai multe ocazii cu privire la aceasta.

În acest sens, prin Decizia nr.72 din 26 februarie 2004 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.249 din 22 martie 2004 a fost respinsă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.16 alin.(4) din Legea energiei electrice nr.318/2003, cu o amplă motivare din care se rețin următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art.16 alin.(4) din Legea energiei electrice nr.318/2003 instituie o **sarcină gratuită** care grevează proprietățile afectate de capacități energetice pe toată durata existenței acestora. Această sarcină constă în obligația deținătorilor cu orice titlu a acestor terenuri de a permite intervenția titularilor de licență pentru rețehnologizări, reparații, revizii sau remedierea avariilor, în baza drepturilor de uz și servitute a acestora din urmă asupra proprietăților respective. Aceste drepturi, stabilite potrivit art.16 alin.(2) lit.a)-e) au ca obiect **utilitatea publică, au caracter legal** și se exercită pe toată durata existenței capacității energetice sau temporar, cu ocazia lucrărilor de intervenție.

Curtea constată că, în argumentarea criticii sale, autorii excepției pleacă de la o premisă greșită constând în **absolutizarea exercitiului prerogativelor** dreptului său de proprietate, făcând abstracție de prevederile art.44 alin.(1) teza a doua din Constituție, potrivit cărora *„conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege”*, ca și de acelea ale art.136 alin.(5) care consacră caracterul inviolabil al proprietății private *„în condițiile legii organice”*.

Potrivit acestor dispoziții legiuitorul ordinar este, așadar, competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principială conferită de Constituție, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind astfel **niște limitări rezonabile** în valorificarea acestuia, ca drept subiectiv garantat.

Sub acest aspect Curtea constată, prin reglementarea dedusă controlului, că legiuitorul nu a făcut decât să dea expresie acestor imperative, în limitele și potrivit competenței sale constituționale.

Chiar dacă prin instituirea drepturilor de uz și servitute titularul dreptului de proprietate **suferă o îngrădire în exercitarea atributelor dreptului său**, având în vedere că pe această cale se asigură valorificarea fondului energetic - bun public de interes național - reglementarea legală în sine nu relevă nici o contradicție cu art.44 alin.(3) din Constituție **referitor la expropriere**. Astfel exercitarea

drepturilor de uz și servitute asupra proprietăților afectate de capacitățile energetice, **cu titlu gratuit** pe toată durata existenței acestora, deși are ca efect lipsirea celor interesați de **o parte din veniturile imobiliare**, nu se traduce într-o expropriere formală și nici într-o expropriere de fapt, ci duce la **un control** al folosirii bunurilor, ceea ce nu contravine art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitor la protecția proprietății private”.

Sunt citate în continuare două hotărâri ale Curții Europene ale Drepturilor Omului în această materie.

În continuare se pot menționa și alte decizii în același sens privind același articol din Legea nr.318/2003, cum ar fi de exemplu, Decizia nr.41 din 27 ianuarie 2005 publicată în Monitorul Oficial al României nr.168 din 25 februarie 2005.

În consecință, schimbarea politicii legislative „prin acordarea unei despăgubiri” nu se poate motiva prin neconstituționalitate ci pe motive de oportunitate, măsură asupra căreia Consiliul Legislativ nu are competența legală a se pronunța.

În ceea ce privește caracterul de „despăgubire prealabilă”, așa cum se propune a fi modificat art.16 alin.(4), sugerăm revederea acestui concept, întrucât cuantificarea acesteia nu se poate face prealabil, necunoscându-se durata în care acționează exercitarea dreptului de uz și servitute.

4. Cu privire la propunerea făcută pentru abrogarea alin.(8) al art.16, text care privește „scutirea plății de taxe, impozite și ale obligații de plată, instituite de către autoritățile publice centrale și locale, pentru titularii de autorizații și licențe, beneficiari ai drepturilor de uz și de servitute asupra proprietății publice sau private a statului și a unităților administrativ-teritoriale” sunt de arătat următoarele:

Dacă s-ar prezuma că este vorba de asemenea, de o problemă de neconstituționalitate, aceasta este infirmată tot printr-o decizie a Curții Constituționale și anume prin Decizia nr.40 din 24 ianuarie 2006 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.161 din 21 februarie 2006 prin care se arată că „în aplicarea art.139 din.(2) din Constituție *impozitele și taxele locale se stabilesc de către consiliile locale sau județene, în limitele și în condițiile legii*”. Se arată că „această prevedere constituțională obligă legiuitorul să determine, la modul general domeniile, activitățile și veniturile pentru care consiliile locale sau județene sunt competente să stabilească impozite și taxe locale. În același sens, legea poate prevedea domeniile,

activitățile sau categoriile de persoane **scutite de la plata impozitelor ori taxelor locale**”.

În consecință, problema exceptării sau nu a plății de taxe, impozite reprezintă o opțiune de oportunitate, asupra căreia Consiliul Legislativ nu are competența a se pronunța.

5. Cu privire la modificarea alin.(5) al art.18, de asemenea, nu se pot ridica probleme de constituționalitate, excepția de neconstituționalitate a art.18 fiind respinsă prin Decizia Curții Constituționale nr.167 din 1 aprilie 2004 publicată în Monitorul Oficial nr.438 din 17 mai 2004, reluată și în Decizia nr.203 din 29 aprilie 2004 publicată în Monitorul Oficial nr.549 din 21 iunie 2004 la a căror motivare facem trimitere.

Prin urmare, și aceasta reprezintă o opțiune de oportunitate.

6. Având în vedere că intervențiile legislative propuse asupra actul normativ de bază, sunt doar de modificare a acestuia, și ținând cont de denumirea corectă a titlului acestui act, este necesară reformularea titlului prezentei propuneri legislative astfel:

„LEGE

pentru modificarea Legii energiei electrice nr.318/2003”

7. În mod corespunzător observației anterioare, trebuie reformulată și partea introductivă a Articolului unic, astfel:

„Articol unic. - Legea energiei electrice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.511 din 16 iulie 2003, se modifică după cum urmează:”.

8. La **pct.1**, deoarece prin prezenta propunere legislativă se aduc doar modificări actului normativ de bază, partea dispozitivă trebuie reformulată astfel:

„1. Alineatul (4) al articolului 16 va avea următorul cuprins:”.

Reiterăm observația, în mod corespunzător și pentru partea dispozitivă a **pct.3**.

9. La **pct. 2**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, termenul „elimină” trebuie înlocuit cu termenul „abrogă”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 1025/24.07.2006